

EUROPOS KOMISIJA

Briuselis, 2011.4.13
KOM(2011) 216 galutinis

2011/0094 (CNS)

Pasiūlymas

TARYBOS REGLAMENTAS

**kuriuo užtikrinamas su taikoma vertimo tvarka susijęs tvirtesnis bendradarbiavimas
kuriant bendrą patentinę apsaugą**

{COM(2011) 215 galutinis}
{SEC(2011) 482 galutinis}
{SEC(2011) 483 galutinis}

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

1.1. Pasiūlymo istorija

Europos Sąjungoje patentinę apsaugą šiuo metu gali suteikti valstybių narių nacionaliniai patentų biurai, išduodantys nacionalinius patentus, arba Europos patentų tarnyba (EPT) pagal Europos patentų konvenciją (EPK)¹. Tačiau po to, kai Europos patentų tarnyba išduoda Europos patentą, jis turi būti patvirtinamas kiekvienoje valstybėje narėje, kurioje prašoma suteikti apsaugą. Norint Europos patentą patvirtinti valstybėje narėje, nacionaliniais įstatymais gali būti, *inter alia*, numatyta, kad patento savininkas privalo pateikti Europos patento vertimą į oficialiąją tos valstybės narės kalbą². Todėl dabartinė patentų sistema ES, ypač vertimo reikalavimai, yra labai brangi ir sudėtinga. Bendros vidutinio Europos patento patvirtinimo išlaidos siekia 12 500 EUR, jei jis tvirtinamas tik 13 valstybių narių, o jei tvirtinama visoje ES – 32 000 EUR. Apskaičiuota, kad faktinės patvirtinimo išlaidos ES sudaro apie 193 mln. EUR per metus.

Ir strategijoje „Europa 2020“³, ir Bendrosios rinkos akte⁴ kaip vienas iš prioritetų nurodytas žiniomis ir inovacijomis grindžiamos ekonomikos sukūrimas. Abiem iniciatyvomis siekiama gerinti bendrąsias sąlygas įmonėms diegti inovacijas, sukuriant bendrą patentinę apsaugą ES valstybėse narėse ir bendrą Europos patentų ginčų nagrinėjimo sistemą.

Nepaisant to, jog plačiai pripažįstama, kad be bendros patentinės apsaugos Europos verslui gali būti sunkiau konkuruoti, Sąjunga iki šiol nesugebėjo užtikrinti bendros patentinės apsaugos. Iš pradžių Komisija 2000 m. rugpjūčio mėn. pasiūlė Tarybos reglamentą dėl Bendrijos patento⁵. 2002 m. Europos Parlamentas priėmė teisėkūros rezoliuciją⁶. 2003 m. Taryba suformulavo bendrą politinį požiūrį⁷, tačiau galutinio susitarimo pasiekti nepavyko. Diskusijas dėl pasiūlymo Taryba atnaujino Komisijai 2007 m. balandžio mėn. priėmus komunikatą „Europos patentų sistemos stiprinimas“⁸. Komunikatu patvirtintas ryžtas sukurti bendrą Bendrijos patentą.

Lisabonos sutartimi nustatytas konkretesnis Europos intelektinės nuosavybės teisių kūrimo teisinis pagrindas. Pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 118 straipsnio 1 pastraipą Europos intelektinės nuosavybės teisių kūrimo priemonės nustato Europos Parlamentas ir Taryba pagal įprastą teisėkūros procedūrą. Tačiau 118 straipsnio 2 pastraipoje pateiktas konkretus teisinis pagrindas, taikytinas Europos intelektinės nuosavybės teisių srities kalbos nuostatoms, kurias, pasikonsultavusi su Europos Parlamentu, pagal specialią teisėkūros

¹ <http://www.epo.org>.

² Siekdamas sumažinti išlaidas, susijusias su patvirtinimo reikalavimų vykdymu, 2000 m. Europos patentų konvenciją pasirašiusios valstybės sudarė Londono susitarimą (Susitarimą dėl Europos patentų konvencijos 65 straipsnio taikymo, EPT OL 2001, p. 550), kuris šiuo metu galioja vienuolikoje ES valstybių narių ir kuriuo nustatyti mažesni vertimo reikalavimai.

³ COM(2010) 2020.

⁴ COM(2010) 608 galutinis/2.

⁵ COM(2000) 412.

⁶ Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl Tarybos reglamento dėl Bendrijos patento pasiūlymo (COM(2000) 412 - C5-0461/2000 - 2000/0177(CNS)), OL C 127E, 2003 5 29, p. 519–526.

⁷ Tarybos dokumentas Nr. 7159/03.

⁸ COM(2007) 165.

procedūrą vieningai nustato Taryba. Todėl bendros ES patentų sistemos vertimo tvarka turi būti nustatyta atskiru reglamentu.

2009 m. gruodžio mėn. Taryba priėmė išvadas dėl sustiprintos Europos patentų sistemos⁹ ir bendrą požiūrį į reglamento dėl ES patento pasiūlymą¹⁰. Tačiau dėl pirmiau minėtų teisinio pagrindo pokyčių vertimo tvarka nebuvo aptarta.

2010 m. birželio 30 d. Komisija priėmė Tarybos reglamento dėl Europos Sąjungos patento vertimo tvarkos pasiūlymą¹¹. Prie pasiūlymo pridėta poveikio vertinimo ataskaita¹², kurioje išnagrinėti įvairūs galimos vertimo tvarkos variantai. Nepaisant didelių Tarybai pirmininkaujančios valstybės narės pastangų, 2010 m. lapkričio 10 d. Konkurencingumo tarybos dokumentuose nurodyta, kad vienbalsiai susitarti dėl vertimo tvarkos nepavyko¹³. 2010 m. gruodžio 10 d. Konkurencingumo tarybos posėdyje¹⁴ patvirtinta, kad esama neįveikiamų sunkumų, todėl vienbalsiai priimti sprendimo neįmanoma nei dabar, nei netolimoje ateityje. Taigi taikant atitinkamas Sutarčių nuostatas per pagrįstą laikotarpį neįmanoma pasiekti siūlomų reglamentų tikslo – visoje Europos Sąjungoje nustatyti bendrą patentinę apsaugą.

Remdamasi dvylikos valstybių narių (Danijos, Vokietijos, Estijos, Prancūzijos, Lietuvos, Liuksemburgo, Nyderlandų, Lenkijos, Slovėnijos, Suomijos, Švedijos ir Jungtinės Karalystės) prašymu, Komisija pateikė pasiūlymą Tarybai leisti imtis tvirtesnio bendradarbiavimo bendros patentinės apsaugos srityje¹⁵. Visos valstybės narės savo prašymuose nurodė, kad Komisijos teisėkūros pasiūlymai pagal tvirtesnio bendradarbiavimo principą turėtų būti pagrįsti pastarojo meto derybomis Taryboje. Priėmus pasiūlymą, taip bendradarbiauti pageidavimą išreiškė ir Belgija, Bulgarija, Čekija, Airija, Graikija, Kipras, Latvija, Vengrija, Malta, Austrija, Portugalija, Rumunija ir Slovakija. Gavusi Europos Parlamento sutikimą, 2011 m. kovo 10 d. Taryba priėmė sprendimo leisti bendradarbiauti pasiūlymą. Šiuo reglamentu užtikrinamas Tarybos sprendimu 2011/167/ES¹⁶ leidžiamas tvirtesnis bendradarbiavimas kuriant bendrą patentinę apsaugą.

1.2. Teisinis požiūris

Palyginti su 2000 m. Komisijos pasiūlymu, šis pasiūlymas remiasi esama Europos patentų sistema; juo užtikrinamas dalyvaujančių valstybių narių teritorijai išduotų Europos patentų bendras galiojimas. Bendra patentinė apsauga bus pasirinktinė ir galės būti taikoma kartu su nacionaliniais ir Europos patentais. Per mėnesį po to, kai paskelbiama nuoroda į Europos patento išdavimą, Europos patentų tarnybos išduotų Europos patentų savininkai gali pateikti prašymą Europos patentų tarnybai, kad būtų įregistruota bendro galiojimo nuostata. Įregistravus bendro galiojimo nuostatą, bus užtikrinta vienoda apsauga, kuri bus vienodai taikoma visų dalyvaujančių valstybių narių teritorijose. Bendro galiojimo Europos patentai

⁹ Tarybos dokumentas Nr. 17229/09.

¹⁰ Tarybos dokumento Nr. 16113/09 1 priedėlis. Terminai pasikeitė („ES patentas“ vietoj „Bendrijos patento“) įsigaliojus Lisabonos sutarčiai.

¹¹ COM(2010) 350.

¹² SEC(2010) 796.

¹³ Spaudos pranešimas apie neeilinį Konkurencingumo (vidaus rinkos, pramonės, mokslinių tyrimų ir kosmoso) tarybos posėdį, Nr. 16041/10, 2010 11 10.

¹⁴ Žr. pranešimą spaudai Nr. 17668/10.

¹⁵ COM(2010) 790.

¹⁶ 2011 m. kovo 10 d. Tarybos sprendimas 2011/167/ES, kuriuo leidžiama tvirčiau bendradarbiauti kuriant bendrą patentinę apsaugą (OL L 76, 2011 3 22, p. 53).

gali būti išduodami, perduodami, atšaukiami arba nustoti galioti tik visose tose teritorijose kartu. Dalyvaujančios valstybės narės bendro galiojimo Europos patentų administravimą paveda Europos patentų tarnybai.

2. KONSULTACIJOS SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS

2006 m. sausio mėn. Komisija pradėjo plačias konsultacijas dėl Europos patentų politikos ateities¹⁷. Iš įvairių suinteresuotųjų šalių, įskaitant visų ekonomikos sektorių įmones, verslo ir mažųjų ir vidutinių įmonių (MVI) asociacijas, patentų srities specialistus, valstybės institucijas ir mokslininkus, gauta daugiau kaip 2 500 atsakymų. Respondentai ragino kurti Europos patentų sistemą, kuri skatintų diegti inovacijas, užtikrintų mokslinių žinių sklaidą, lengvintų technologijų perdavimą, būtų prieinama visiems rinkos dalyviams ir užtikrintų teisinį tikrumą. Savo atsakymuose suinteresuotosios šalys akivaizdžiai išreiškė nusivylimą dėl to, kad nėra pažangos įgyvendinant Bendrijos patento projektą. Beveik visi respondentai (patentų sistemos naudotojai) atmetė pagal Tarybos 2003 m. bendro politinio požiūrio dokumentą numatytą vertimo tvarką, pagal kurią patento savininkas privalėtų pateikti teisinį poveikį turintį patento apibrėžčių vertimą į visas oficialiąsias Bendrijos kalbas.

Suinteresuotosios šalys išreiškė bendrą paramą tam, kad būtų sukurtas bendras, prieinamas ir konkurencingas Bendrijos patentas. Ši nuomonė buvo pakartota per 2006 m. liepos 12 d. surengtą viešą svarstymą, per kurį labai įvairių suinteresuotųjų šalių atstovai pasisakė už tai, kad būtų sukurtas ištis bendras aukštos kokybės patentas. Tačiau jie pabrėžė, kad politiniai kompromisai neturėtų pakenkti projekto naudingumui. Konkrečiai mažųjų ir vidutinių įmonių atstovai pabrėžė, kaip svarbu, kad patentavimo išlaidos nebūtų labai didelės.

Be to, bendros patentinės apsaugos klausimas išsamiai apsvarstytas konsultacijose dėl Smulkiojo verslo akto Europai, kurį sudaro iniciatyvos, kuriomis siekiama padėti Europos MVI¹⁸. Mažosios ir vidutinės įmonės nurodė, kad pagrindinės kliūtys – dideli patentų mokesčiai ir teisiškai sudėtinga patentų sistema¹⁹. Per konsultacijas pateiktose nuomonėse įmonės, ypač MVI atstovai, pageidavo, kad būtų smarkiai sumažinta būsimo bendro patentavimo kaina²⁰.

Neseniai pateiktose įvairių suinteresuotųjų šalių nuomonėse raštu pateikiama nuoroda į bendrą patentinę apsaugą. Europos verslo asociacijos, tokios kaip *BusinessEurope*²¹, UEAPME²² ir *Eurochambres*²³, patvirtina, kad ir didžiosios, ir mažosios įmonės nori, kad patentinė apsauga būtų supaprastinta, užtikrinama mažiausiomis išlaidomis ir prieinama. Tokius pat klausimus kelia daugelio valstybių narių skirtingų pramonės sektorių nacionalinės

¹⁷ Konsultacijų dokumentas, suinteresuotųjų šalių atsakymai ir ataskaita apie preliminaras konsultacijas išvadas pateikiami http://ec.europa.eu/internal_market/indprop/patent/consultation_en.htm.

¹⁸ COM(2008) 394.

¹⁹ <http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/small-business-act/>.

²⁰ UEAPME, „Ko tikimės iš pasiūlymo dėl Europos Smulkiojo verslo akto“, pateikta www.ueapme.com.

²¹ Reakcija į konsultacijas dėl Smulkiojo verslo akto Europai pateikta <http://www.eurochambres.eu>.

²² Nuomonės apie svarbiausius Europos patentų reformos diskusijų klausimus pateikiamos <http://www.buinessseurope.eu>.

²³ Nuomonė apie politikos naujienas, susijusias su Europos bendrijos patentu, pateikiama <http://www.ueapme.com>.

²³ Nuomonė apie Europos patentų sistemą pateikiama <http://www.eurochambres.eu>.

verslo organizacijos²⁴. Suinteresuotosios šalys pabrėžė, kad bet koks sprendimas dėl bendros patentinės apsaugos turėtų būti grindžiamas galiojančia patentų išdavimo Europoje tvarka ir kad dėl tokio sprendimo Europos patentų konvencija neturėtų būti persvarstoma.

3. POVEIKIO VERTINIMAS

Prie pasiūlymo pridedamas poveikio vertinimas, kuriame apibūdintos dabartinės Europos patentų sistemos pagrindinės problemos: i) didelės Europos patentų vertimo ir skelbimo išlaidos, ii) patentų galiojimo užtikrinimo skirtingose valstybėse narėse skirtumai (metiniai patento pratęsimo mokesčiai turi būti kasmet mokami kiekvienoje šalyje, kurioje patentas patvirtintas); ir iii) administraciškai sudėtinga registruoti patento perdavimą, licencijas ir kitas su patentais susijusias teises. Todėl visapusiška patentinė apsauga Europoje tokia brangi ir sudėtinga, kad ją negali naudotis daugelis išradėjų ir bendrovių.

Poveikio vertinime nagrinėjamas toliau išvardytų variantų poveikis:

1 variantas (bazinis scenarijus) – Komisija nesiima jokių veiksmų;

2 variantas – Komisija ir toliau bendradarbiauja su kitomis institucijomis, siekdama sukurti visose 27 valstybėse narėse galiojantį ES patentą;

3 variantas – Komisija pateikia tvirtesnio bendradarbiavimo reglamentų pasiūlymus:

Variantas 3.1 – Komisija siūlo 2010 m. birželio 30 d. pasiūlymą atitinkančią vertimo tvarką, taikytiną bendros patentinės apsaugos srityje, arba

Variantas 3.2 – Komisija, remdamasi savo 2010 m. birželio 30 d. pasiūlymu, siūlo vertimo tvarką, taikytiną bendros patentinės apsaugos srityje; į ją įtraukiami Taryboje aptarto kompromisinio pasiūlymo elementai.

Poveikio vertinimas parodė, kad pirmenybė teiktina 3 variantui (variantui 3.2).

Šios problemos gali būti sprendžiamos tik ES lygmeniu, nes be ES teisinės priemonės valstybės narės negalėtų tinkamai užtikrinti keliose valstybėse narėse vienodai taikomų patentų teisinio poveikio.

4. TEISINIAI PASIŪLYMO ASPEKTAI

Tarybos sprendimu 2011/167/ES valstybėms narėms, išvardytoms to sprendimo 1 straipsnyje, leista tvirčiau bendradarbiauti kuriant bendrą patentinę apsaugą.

Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 118 straipsnio 2 pastraipoje numatytas konkretus teisinis pagrindas nustatyti Europos intelektinės nuosavybės teisėms taikomas kalbos nuostatas, susijusias su visoje Sąjungoje suteikiama vienoda apsauga, pagal specialią

²⁴ BDI (*Bundesverband der Deutschen Industrie*), DIHK (*Deutscher Industrie- und Handelskammertag*), CBI (*Confederation of British Industries*), CCIP (*Chambre de commerce et d'industrie de Paris*), CGPME (*Confédération générale des petites et moyennes entreprises*), Unioncamere, DigitalEurope, Orgalime, ACT (*Association for Competitive Technology*), Cefic ir kitų nuomonės.

teisėkūros procedūrą priimant reglamentus; Taryba, pasikonsultavusi su Europos Parlamentu, sprendžia vieningai.

5. POVEIKIS BIUDŽETUI

Šis pasiūlymas neturi poveikio Sąjungos biudžetui.

6. IŠSAMUS APRAŠAS

1 straipsnis. Dalykas

Šiame straipsnyje apibrėžiamas šio reglamento dalykas.

2 straipsnis. Apibrėžtys

Šiame straipsnyje pateikiamos šiame reglamente vartojamų pagrindinių terminų apibrėžtys.

3 straipsnis. Bendro galiojimo Europos patento vertimo tvarka

Šiame straipsnyje nurodoma, kad, paskelbus bendro galiojimo Europos patento aprašymą pagal EPK 14 straipsnio 6 dalį, vertimas į jokią kitą kalbą neprivalomas. EPK 14 straipsnio 6 dalyje nustatyta, kad Europos patento aprašymas skelbiamas EPT procedūros kalba; jis apima ir apibrėžties punktų vertimą į dvi kitas oficialiąsias EPT kalbas. Vertimas į kitas kalbas privalomas tik ginčo atveju pagal 4 straipsnį ir pereinamuoju laikotarpiu pagal 6 straipsnį. Prašymas užtikrinti bendrą galiojimą turi būti pateikiamas procedūros kalba.

4 straipsnis. Vertimas kilus ginčui

Šiuo straipsniu reikalaujama, kad, kilus ginčui dėl bendro galiojimo Europos patento, patento savininkas pateiktų viso patento vertimą į dalyvaujančios valstybės narės, kurioje, kaip įtariama, padarytas pažeidimas arba kurioje įsikūręs įtariamas pažeidėjas, oficialiąją kalbą. Teismui, kuris dalyvaujančių valstybių narių teritorijoje yra kompetentingas nagrinėti ginčus dėl bendro galiojimo Europos patento, paprašius, patento savininkas taip pat privalėtų pateikti viso patento vertimą į to teismo procedūros kalbą. Tokio vertimo išlaidas padengtų patento savininkas. Kilus ginčui dėl reikalavimo atlyginti žalą, ginčą nagrinėjantis teismas atsižvelgtų į tai, kad įtariamas pažeidėjas, kol jam nepateiktas vertimas į jo kalbą, galėjo veikti sąžiningai, nežinodamas arba neturėdamas pagrįstų priežasčių žinoti, kad pažeidžia patentą.

5 straipsnis. Kompensavimo sistemos administravimas

Šiuo straipsniu numatoma, kad pagal Reglamento xx/xx [esminės nuostatos] 12 straipsnį dalyvaujančios valstybės narės Europos patentų tarnybai paveda administruoti kompensavimo sistemą, skirtą pareiškėjams, patento paraišką teikiantiems viena iš oficialiųjų Sąjungos kalbų, kuri nėra oficialioji Europos patentų tarnybos kalba.

6 straipsnis. Pereinamojo laikotarpio priemonės

Šiuo straipsniu numatomos pereinamojo laikotarpio priemonės, kurios bus taikomos, kol pradės veikti kokybiško automatinio vertimo į visas oficialiąsias Sąjungos kalbas sistema.

Todėl pereinamuoju laikotarpiu Reglamento xx/xx, kuriuo užtikrinamas tvirtesnis bendradarbiavimas kuriant bendrą patentinę apsaugą, 12 straipsnyje nurodytas prašymas užtikrinti bendrą galiojimą turi būti teikiamas kartu su: i) viso tokio patento aprašymo vertimu į anglų kalbą, kai EPT procedūros kalba pagal EPK 14 straipsnio 3 dalį yra prancūzų arba vokiečių kalba; arba ii) viso tokio patento aprašymo vertimu į bet kurią oficialiąją dalyvaujančių valstybių narių kalbą, kuri yra oficialioji Sąjungos kalba, kai EPT procedūros kalba yra anglų kalba.

Šiuos pereinamuoju laikotarpiu privalomus vertimus Europos patentų tarnyba skelbtų kuo greičiau po to, kai pateikiamas Reglamento xx/xx [esminės nuostatos] 12 straipsnyje nurodytas prašymas užtikrinti bendrą galiojimą. Be to, patikslinama, kad šių vertimų tekstas neturi teisinio poveikio ir teikiamas tik informavimo tikslais.

Pereinamasis laikotarpis turėtų būti nutrauktas, kai tik bus suteikta galimybė naudotis kokybiškais automatiniais vertimais į visas oficialiąsias Sąjungos kalbas. Automatinio vertimo kokybę turėtų reguliariai ir objektyviai vertinti nepriklausomų ekspertų komitetas, kurį Europos patentų organizacijoje įsteigtų dalyvaujančios valstybės narės, kaip nurodyta Reglamento xx/xx [esminės nuostatos] 12 straipsnyje, ir kurio nariai būtų Europos patentų tarnybos ir Europos patentų sistemos naudotojų atstovai. Ši ekspertų grupė kas dvejus metus objektyviai įvertintų, ar yra galimybė naudotis kokybiškais automatiniais vertimais, o pirmą kartą vertinimą pateiktų šeštaisiais metais nuo šio reglamento taikymo pradžios. Tuo remdamasi Komisija Tarybai teiktų ataskaitą ir prireikus pasiūlytų nutraukti pereinamąjį laikotarpį.

Manoma, kad automatinio vertimo į visas oficialiąsias Sąjungos kalbas sistema turėtų būti sukurta ne vėliau kaip per 12 metų. Todėl jei pereinamojo laikotarpio remdamasi Komisijos pasiūlymu nenutraukia Taryba, jis turėtų automatiškai baigtis praėjus 12 metų nuo šio reglamento taikymo pradžios.

7 straipsnis. Įsigaliojimas

Šiuo straipsniu numatoma, kad šis reglamentas turi įsigalioti dvidešimtąją dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*. Tačiau bendro galiojimo Europos patentui taikomos esminės nuostatos reglamentuojamos Reglamentu xx/xx, kuriuo užtikrinamas tvirtesnis bendradarbiavimas kuriant bendrą patentinę apsaugą, ir jos papildomos šiame reglamente numatyta vertimo tvarka, todėl šie reglamentai turi būti taikomi kartu. Todėl šio reglamento taikymo pradžios data bus konkreči data, kuri sutaps su Reglamento xx/xx [esminės nuostatos] taikymo pradžios data.

Pasiūlymas

TARYBOS REGLAMENTAS

**kuriuo užtikrinamas su taikoma vertimo tvarka susijęs tvirtesnis bendradarbiavimas
kuriant bendrą patentinę apsaugą**

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 118 straipsnio 2 pastraipą,

atsižvelgdama į 2011 m. kovo 10 d. Tarybos sprendimą 2011/167/ES, kuriuo leidžiama tvirčiau bendradarbiauti kuriant bendrą patentinę apsaugą²⁵,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisės akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę²⁶,

laikydamosi specialios teisėkūros procedūros,

kadangi:

- (1) Pagal Tarybos sprendimą 2011/167/ES, kuriuo leidžiama tvirčiau bendradarbiauti kuriant bendrą patentinę apsaugą, Belgijai, Bulgarijai, Čekijai, Danijai, Vokietijai, Estijai, Graikijai, Prancūzijai, Airijai, Kiprui, Latvijai, Lietuvai, Liuksemburgui, Vengrijai, Maltai, Nyderlandams, Austrijai, Lenkijai, Portugalijai, Rumunijai, Slovėnijai, Slovakijai, Suomijai, Švedijai ir Jungtinei Karalystei (toliau – dalyvaujančios valstybės narės) leista pradėti tvirčiau bendradarbiauti tarpusavyje kuriant bendrą patentinę apsaugą.
- (2) Pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą xx/xx, kuriuo užtikrinamas tvirtesnis bendradarbiavimas kuriant bendrą patentinę apsaugą²⁷, patento savininko prašymu gali būti nustatyta, kad tam tikri Europos patentai, kuriuos Europos patentų tarnyba išdavė pagal 1973 m. spalio 5 d. Europos patentų išdavimo konvencijos su pakeitimais (toliau – EPK) taisykles ir tvarką, bendrai galiotų dalyvaujančių valstybių narių teritorijoje.
- (3) Vadovaujantis Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 118 straipsnio 2 pastraipa, dalyvaujančių valstybių narių teritorijoje bendrai galiojančių Europos patentų (toliau – bendro galiojimo Europos patentas) vertimo tvarka turėtų būti nustatyta atskiru reglamentu.

²⁵ OL L 76, 2011 3 22, p. 53.

²⁶ OL C , , p. .

²⁷ OL C , , p. .

- (4) Vadovaujantis Tarybos sprendimu 2011/167/ES, kuriuo leidžiama tvirčiau bendradarbiauti kuriant bendrą patentinę apsaugą, bendro galiojimo Europos patentų vertimo tvarka turėtų būti paprasta ir ekonomiškai efektyvi, taip pat ji turėtų atitikti 2010 m. birželio 30 d. Komisijos pateiktame Tarybos reglamento dėl Europos Sąjungos patento vertimo tvarkos pasiūlyme²⁸ nustatytą tvarką kartu su tam tikrais 2010 m. lapkričio mėn. Tarybai pirmininkavusios valstybės narės pasiūlytais kompromisiniais elementais, kurie Taryboje buvo plačiai palaikomi²⁹.
- (5) Ekonomiškai efektyvi, paprastesnė ir teisinį tikrumą užtikrinanti bendro galiojimo Europos patentų vertimo tvarka turėtų skatinti diegti inovacijas ir visų pirma būti naudinga mažosioms ir vidutinėms įmonėms. Tokia vertimo tvarka turėtų palengvinti galimybę gauti bendro galiojimo Europos patentą ir naudotis visa patentų sistema paprasčiau, pigiau ir patiriant mažiau rizikos.
- (6) Už Europos patentų išdavimą atsako Europos patentų tarnyba, todėl bendro galiojimo Europos patento vertimo tvarka turėtų remtis šiuo metu Europos patentų tarnyboje taikoma procedūra. Šia tvarka turėtų būti siekiama reikiamos ūkio subjektų interesų ir visuomenės interesų pusiausvyros turint omenyje procedūros kainą ir techninės informacijos prieinamumą.
- (7) Nepažeidžiant tam tikros pereinamojo laikotarpio tvarkos, paskelbus bendro galiojimo Europos patento aprašymą pagal EPK 14 straipsnio 6 dalį, vertimas į jokią kitą kalbą neturėtų būti privalomas. EPK 14 straipsnio 6 dalyje nustatyta, kad Europos patento aprašymas skelbiamas Europos patentų tarnybos procedūros kalba; jis apima ir apibrėžties punktų vertimą į dvi kitas oficialiąsias Europos patentų tarnybos kalbas.
- (8) Pagrįstai reikalaujama, kad, kilus ginčui dėl bendro galiojimo Europos patento, patento savininkas turėtų pateikti viso patento vertimą į dalyvaujančios valstybės narės, kurioje, kaip įtariama, padarytas pažeidimas arba kurioje įsikūręs įtariamasis pažeidėjas, oficialiąją kalbą. Teismui, kuris dalyvaujančių valstybių narių teritorijoje kompetentingas nagrinėti ginčus dėl bendro galiojimo Europos patento, paprašius, patento savininkas taip pat privalėtų pateikti viso patento vertimą į to teismo procedūros kalbą. Toks vertimas neturėtų būti automatinis, o jo išlaidas turėtų padengti patento savininkas. Kilus ginčui dėl reikalavimo atlyginti žalą, ginčą nagrinėjantis teismas turėtų atsižvelgti į tai, kad įtariamasis pažeidėjas, kol jam nepateiktas vertimas į jo kalbą, galėjo veikti sąžiningai, nežinodamas arba neturėdamas pagrįstų priežasčių žinoti, kad pažeidžia patentą. Kompetentingas teismas turėtų įvertinti atskiros bylos aplinkybes ir, *inter alia*, atsižvelgti į tai, ar įtariamasis pažeidėjas yra tik vietos mastu veiklą vykdomi mažoji arba vidutinė įmonė, į Europos patentų tarnybos procedūros kalbą, o pereinamuoju laikotarpiu – ir į vertimą, pateiktą kartu su prašymu užtikrinti bendrą galiojimą.
- (9) Siekiant suteikti geresnes galimybes pareiškėjams, visų pirma mažosioms ir vidutinėms įmonėms, kurių kalba nėra viena iš oficialiųjų Europos patentų tarnybos kalbų, gauti bendro galiojimo Europos patentą, turėtų būti leidžiama patento paraišką Europos patentų tarnybai teikti bet kuria kita oficialiąja Sąjungos kalba. Be to, pagal Reglamento xx/xx [esminės nuostatos] 12 straipsnį Europos patentų tarnyba turėtų

²⁸ COM(2010) 350.

²⁹ Tarybos dokumentai Nr. 15385/10 ir 15385/10 1 priedėlis.

administruoti bendro galiojimo Europos patentą gaunantiems pareiškėjams, kurių gyvenamoji arba pagrindinė verslo vieta yra Sąjungos valstybėje narėje, kurios oficialioji kalba nėra viena iš oficialiųjų Europos patentų tarnybos kalbų, skirtą papildomo išlaidų, susijusių su vertimu iš tos kalbos į Europos patentų tarnybos procedūros kalbą, grąžinimo (be to, kas šiuo metu jau nustatyta Europos patentų tarnybos) sistema.

- (10) Tam, kad būtų galima lengviau susipažinti su informacija apie patentus ir skleisti technologines žinias, turėtų būti kuo greičiau užtikrintas patentų paraiškų ir aprašymų automatinis vertimas į visas oficialiąsias Sąjungos kalbas. Europos patentų tarnybos šiuo metu kuriama automatinio vertimo sistema yra labai svarbi priemonė siekiant gerinti galimybes susipažinti su informacija apie patentus ir plačiai skleisti technologines žinias. Galimybė kuo greičiau naudotis kokybišku automatiškai atliktu Europos patentų paraiškų ir aprašymų vertimu į visas oficialiąsias Sąjungos kalbas būtų naudinga visiems Europos patentų sistemos naudotojams. Automatinis vertimas – vienas iš pagrindinių Europos Sąjungos politikos elementų. Tokio automatinio vertimo paskirtis turėtų būti tik informacinė ir jam neturėtų būti suteikta teisinės galios.
- (11) Pereinamuoju laikotarpiu, kol pradės veikti kokybiško automatinio vertimo į visas oficialiąsias Sąjungos kalbas sistema, prie Reglamento xx/xx [esminės nuostatos] 12 straipsnyje nurodyto prašymo užtikrinti bendrą galiojimą turi būti pridedamas viso patento aprašymo vertimas į anglų kalbą, kai Europos patentų tarnybos procedūros kalba yra prancūzų arba vokiečių kalba, arba į bet kurią oficialiąją dalyvaujančių valstybių narių kalbą, kuri yra oficialioji Sąjungos kalba, kai Europos patentų tarnybos procedūros kalba yra anglų kalba. Šia tvarka būtų užtikrinama, kad pereinamuoju laikotarpiu su visais bendro galiojimo Europos patentais būtų galima susipažinti anglų kalba, kuri yra įprasta tarptautinių technologinių mokslinių tyrimų ir leidinių kalba. Be to, taip būtų užtikrinta, kad su bendro galiojimo Europos patentais susiję vertimai būtų skelbiami kitomis oficialiosiomis dalyvaujančių valstybių narių kalbomis. Toks vertimas neturėtų būti automatinis, ir aukšta jo kokybė turėtų padėti tobulinti Europos patentų tarnybos vertimo priemones. Be to, šie vertimai padėtų plačiau skleisti informaciją apie patentus. Pereinamasis laikotarpis turėtų būti nutrauktas, kai tik bus suteikta galimybė naudotis kokybiškais automatiniais vertimais į visas oficialiąsias Sąjungos kalbas, su sąlyga, kad bus atliekamas objektyvus kokybės vertinimas. Automatinio vertimo kokybę turėtų reguliariai ir objektyviai vertinti nepriklausomų ekspertų komitetas, kurį Europos patentų organizacijoje įsteigtų dalyvaujančios valstybės narės ir kurio nariai būtų Europos patentų tarnybos ir Europos patentų sistemos naudotojų atstovai. Turint omenyje technologijų kūrimą, galima manyti, kad kokybiško automatinio vertimo sistemai sukurti reikėtų ne ilgiau kaip 12 metų. Todėl pereinamasis laikotarpis turėtų baigtis praėjus 12 metų nuo šio reglamento taikymo pradžios datos, nebent būtų nuspręsta tą laikotarpį nutraukti anksčiau.
- (12) Bendro galiojimo Europos patentui taikomos esminės nuostatos reglamentuojamos Reglamentu xx/xx, kuriuo užtikrinamas tvirtesnis bendradarbiavimas kuriant bendrą patentinę apsaugą, ir papildomos šiame reglamente numatyta vertimo tvarka, todėl šis reglamentas turėtų būti taikomas nuo tos pačios datos kaip ir Reglamentas xx/xx [esminės nuostatos] [data bus nustatyta vėliau].
- (13) Šiuo reglamentu nepažeidžiamos pagal SESV 342 straipsnį nustatytos kalbų vartojimą Sąjungos institucijose reglamentuojančios taisyklės ir Tarybos reglamentas Nr. 1/1958, nustatantis kalbas, kurios turi būti vartojamos Europos ekonominėje

bendrijoje³⁰. Šis reglamentas pagrįstas Europos patentų tarnybos kalbų vartojimo tvarka ir neturėtų būti laikoma, kad juo sukuriamą speciali Sąjungos kalbų vartojimo tvarka arba ribotai taikomos kalbų vartojimo tvarkos pagal kokią nors būsimą Sąjungos teisinę priemonę precedentas.

- (14) Pagal Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatytą subsidarumo principą planuojamų veiksmų tikslą, t. y. sukurti paprastesnę vienodą bendro galiojimo Europos patentų vertimo tvarką, įmanoma pasiekti tik Europos mastu. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina šiam tikslui pasiekti,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis
Dalykas

Šiuo reglamentu užtikrinamas su taikoma vertimo tvarka susijęs tvirtesnis bendradarbiavimas kuriant bendrą patentinę apsaugą, kuris leidžiamas Tarybos sprendimu Nr. 2011/167/ES.

2 straipsnis
Apibrėžtys

Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

- a) bendro galiojimo Europos patentas – Europos patentas, pagal Reglamentą xx/xx [esminės nuostatos] bendrai galiojantis dalyvaujančių valstybių narių teritorijoje;
- b) Europos patento aprašymas – Europos patento aprašymas, kaip apibrėžta 1973 m. spalio 5 d. Europos patentų išdavimo konvencijos su pakeitimais (toliau – EPK) įgyvendinimo taisyklių 73 taisyklėje;
- c) procedūros kalba – Europos patentų tarnybos procedūros kalba, kaip apibrėžta EPK 14 straipsnio 3 dalyje.

3 straipsnis
Bendro galiojimo Europos patento vertimo tvarka

- 1. Nepažeidžiant šio reglamento 4 ir 6 straipsnių, paskelbus bendro galiojimo Europos patento aprašymą pagal EPK 14 straipsnio 6 dalį, vertimas į jokią kitą kalbą neprivalomas.
- 2. Reglamento xx/xx [esminės nuostatos] 12 straipsnyje nurodytas prašymas užtikrinti bendrą galiojimą pateikiamas procedūros kalba.

³⁰ Tarybos reglamentas 1/1958, nustatantis kalbas, kurios turi būti vartojamos Europos ekonominėje bendrijoje (OL 17, 1958 10 6, p. 385–386).

4 straipsnis *Vertimas kilus ginčui*

1. Kilus ginčui dėl bendro galiojimo Europos patento, patento savininkas įtariamo pažeidėjo prašymu ir pasirinkimu pateikia viso patento vertimą į dalyvaujančios valstybės narės, kurioje, kaip įtariama, padarytas pažeidimas arba kurioje įsikūręs įtariamas pažeidėjas, oficialiąją kalbą.
2. Kilus ginčui dėl bendro galiojimo Europos patento, teismo, kuris dalyvaujančių valstybių narių teritorijoje kompetentingas nagrinėti ginčus dėl bendro galiojimo Europos patento, prašymu per teismo procesą patento savininkas pateikia viso patento vertimą į to teismo procedūros kalbą.
3. 1 ir 2 dalyse minimo vertimo išlaidas padengia patento savininkas.
4. Kilus ginčui dėl reikalavimo atlyginti žalą, ginčą nagrinėjantis teismas atsižvelgia į tai, kad įtariamas pažeidėjas, kol jam nepateiktas 1 dalyje nurodytas vertimas, galėjo veikti nežinodamas arba neturėdamas pagrįstų priežasčių žinoti, kad pažeidžia patentą.

5 straipsnis *Kompensavimo sistemos administravimas*

Turint omenyje tai, kad pagal EPK 14 straipsnio 2 dalį Europos patentų paraiškos gali būti teikiamos bet kuria kalba, vadovaudamasi Reglamento xx/xx [esminės nuostatos] 12 straipsniu dalyvaujančios valstybės narės, kaip apibrėžta EPK 143 straipsnyje, Europos patentų tarnybai skiria užduotį administruoti kompensavimo sistemą, pagal kurią visos viršutinės ribos neviršijančios vertimo išlaidos iš to reglamento 13 straipsnyje nurodytų mokesčių gražinamos pareiškėjams, Europos patentų tarnybai patentų paraiškas teikiantiems viena iš oficialiųjų Sąjungos kalbų, kuri nėra oficialioji Europos patentų tarnybos kalba.

6 straipsnis *Pereinamojo laikotarpio priemonės*

1. Pereinamuoju laikotarpiu, kuris prasideda nuo šio reglamento taikymo pradžios datos pagal šio reglamento 7 straipsnio 2 dalį, Reglamento xx/xx [esminės nuostatos] 12 straipsnyje nurodytas prašymas užtikrinti bendrą galiojimą teikiamas kartu su:
 - a) viso Europos patento aprašymo vertimu į anglų kalbą, kai procedūros kalba yra prancūzų arba vokiečių kalba, arba
 - b) viso Europos patento aprašymo vertimu į bet kurią oficialiąją dalyvaujančių valstybių narių kalbą, kuri yra oficialioji Sąjungos kalba, kai procedūros kalba yra anglų kalba.
2. Pagal Reglamento xx/xx [esminės nuostatos] 12 straipsnį dalyvaujančios valstybės narės, kaip apibrėžta EPK 143 straipsnyje, Europos patentų tarnybai skiria užduotį 1 dalyje nurodytus vertimus skelbti kuo greičiau po to, kai pateikiamas Reglamento xx/xx [esminės nuostatos] 12 straipsnyje nurodytas prašymas užtikrinti bendrą

galiojimą. Tokių vertimų tekstas neturi teisinės galios ir teikiamas tik informavimo tikslais.

3. Kas dvejus metus pradedant nuo šeštųjų šio reglamento taikymo metų nepriklausomų ekspertų komitetas objektyviai įvertina, ar yra galimybė naudotis Europos patentų tarnybos sukurta kokybiško automatinio patentų paraiškų ir aprašymų vertimo į visas oficialiąsias Sąjungos kalbas sistema. Šį ekspertų komitetą Europos patentų organizacijoje įsteigia dalyvaujančios valstybės narės, o jo nariai yra Europos patentų tarnybos ir Europos patentų sistemos naudotojams atstovaujančių nevyriausybinių organizacijų, kurias kaip stebėtojas Europos patentų organizacijos Administracinė taryba kviečia pagal EPK 30 straipsnio 3 dalį, atstovai.
4. Remdamasi 3 dalyje nurodytu vertinimu, kas dvejus metus Komisija Tarybai teikia ataskaitą ir prireikus siūlo nutraukti pereinamąjį laikotarpį.
5. Jei pereinamasis laikotarpis nenutraukiamas remiantis Komisijos pasiūlymu, jis baigiasi praėjus 12 metų nuo šio reglamento taikymo pradžios datos.

7 straipsnis *Įsigaliojimas*

1. Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtąją dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.
2. Jis taikomas nuo [konkreči data bus nustatyta ir sutaps su data, nuo kurios bus taikomas Reglamentas xx/xx, kuriuo užtikrinamas tvirtesnis bendradarbiavimas kuriant bendrą patentinę apsaugą].

Pagal Sutartis šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose dalyvaujančiose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu
Pirmininkas